

Kupleráj és amnézia

Elástuk. Ártatlan homokozásnak indult, két lány a kertben: lépésnyi tér, négy deszka a házfal, homokból szék, asztal, vacsorázik a család. Pucér, fikarcnyi kacuksukbaba a gyerekünk. A kezemmel ásom neki a gödröt, a homok alatt már föld van, gilisztás, gombaszagú, abba tesszük bele a babát. Mintha ez lenne a törvény. Derűsen rászórjuk a homokot, gondosan rálapogatjuk, elsimítjuk. Nincs baba, nem is volt, nem beszélünk róla, játszunk tovább. Amikor hívnak, fegyelmezetten bemegyünk, mert jók vagyunk, kezet mosunk, csorog be a sár a lefolyóba, ahol a sötétség lakik.

Senki nem emlegeti többet, de én tudom. A babának föld van a szájában, nem kap levegőt. A babának nyitva van a szeme, nézi a feketét, de kiabálni nem tud. Buta, gyenge, kicsi, meg kell halnia. Egész este ott ez az új, ismeretlen, fájdalmas jóérzés, a hasamat bizsergető, egész testemet lefele húzó vad bűntudat, az ágyban összeszorítom a combjaimat, lüktet köztük a pokróc, a szememet szorosan lehunyom, úgy hallgatom, ahogy anyám a kisbabát eteti. Tente, baba, tente. Minden jó lesz, ha levegőt bírok venni. A baba meghal, én élek. Nem engedem, hogy betakarjanak.

Az unokatestvéremmel játszunk a kertben. A játék neve: a gonosz tornatanárnő. Még kisiskolás vagyok, nincsenek tanárain, mint neki, de a tanítónénitől félek. Szünetben, amíg a többiek az udvaron vannak, én bent a homályos teremben a fázós öregasszony mellett támasztom a cserépkályhát, forró és vörös lesz a tenyerem. Hosszan magyarázom, hogy én is tanító néni akarok lenni, mert annyira de annyira szeretem a tanító néniket. Már az arcom is vörös, mert igaziból csak rettegek a suhogó mutatópálcától, amivel tenyerest szokott adni a fiúknak.

Az unokatestvéremmel azt játsszuk, hogy a tornatanárnő elfenekeli a lányokat, és kidobja őket a szemébe. Összekucorodom a földön, átfogom a térdemmel a kezem, becsukom a szemem, elképzelem, hogy a nagy kukában ülök a bűdös bádogsötétben. Szégyelld magad, kiabálja kintről, rossz voltál! A sebes szívdobogásomon át is hallom. Sós a könny, édes a szégyen. Senki vagyok, élvezem. És szégyellem magam, mert szégyellem magam.

Harminc évvel később egy berlini parkban nézek két kislányt, lovasat játszanak. Az angyalarcú fekete copfos ordítva szidja a kis szőkét, Du bist ungehorsam! Engedetlen vagy, vad vagy, na majd én betörlek! Mit nyéritesz, mit kapálsz, mit képzelsz? Megbüntettek! Megrángatja a zablát, a kislány meghököl, aztán könnyörögve a lábához borul, a másik diadalmasan felkiált, egymásba felejtkeznek, állat és gazdája. Húzd meg, ereszd meg, senki vagy, minden vagy, tanulják az erőszakot és az engedelmességet. Keserű a szám. A lóversenyek jutnak eszembe,

az ostor, a kesztyű, a bőrszag, a versenyszag, a haragszag. A szőke kislány kéje-
sen veti alá magát az erősebbnek, de közben meg-meghőköl, fejét rángatja,
prüszköl, mintha lehetne még saját akarata. Elfordulok, nem várom meg, amíg a
copfos rámászik, és a gerince beleroppan.

Négy lány, én meg három nővér, a barátnőim, állunk a dombon, a frissen vágott
mogyoróvessző-íjunkat szorítjuk. A kócidég kifeszítve, a nyíl kilövésre kész,
akármeddig elvisz, eltaláljuk és leterítjük vele a távolban legelő szurokfelete bi-
valybikát. A sebesség legyőzi a súlyt, ha elengedjük a nyilat, beletalálunk egye-
nesen a szívbe. Ezt ma is biztosan tudom.

Osztálykirándulás, szédítő hőség, lihegve menetelünk a poros úton. Torkig lak-
tunk a nyári sárga pusztá tájjal, az erdélyi halomsírok látványával, az egymásba
omlott csontvázak elképzelt emlékével, a szánk fájdalmasan száraz, sehol egy
korty víz. Minden átforrósodott kulacsot kiittunk, ég a nyakunk, ömlik rólunk az
izzadság. Épp felfelé kapaszkodunk egy hosszú emelkedőn, amikor B. leül a
földre, az arca torz a kintől és a dühtől. Kész, ennyi volt, ő nem megy egy lépést
se tovább ebben a cipőben.

Megállok, lenézek rá. Nem vagyunk régi barátnők, de pár nappal azelőtt
hosszan és bizalmasan elmesélte nekem szerelmi szenvedését. Van szegénynek
baja elég, gondolom, és hirtelen, a magam számára is váratlanul, felajánlom neki
a tornacipőmet. Minél jobban vonakodik, annál inkább erősködöm. Most már
nem hagyom annyiban, mert közben a többiek is megállnak, körénk gyűlnek,
egyre hangosabban és haragosabban várják, hogy mehessünk végre tovább.
Köztük van az a fiú is, akibe halálosan beleszeretett. Már meg is bántam az egé-
szet, de még jobban kezdem bánni, amikor végül mégis felveszi a cipőmet. Az
övé véres, de különben is kicsi rám.

Mezítláb álldogálok az úton, és ráng az arcom. Az aszfalt iszonyatosan forró.
Már késő, már mindegy, és nem szólhatok egy szót sem, én akartam. Feketén kava-
rog bennem a hülyeségem miatti szégyen. Ráadásul B. erőre kapva mellém szegő-
dik, és láthat valamit az arcomon, mert folyton kérdegeti, hogy minden rendben
van-e, szeretem-e így mezítláb. Keservesen bólogatok. A domb tetején már kergetni
kezd, hogy lássa, tényleg nincs-e semmi bajom. Szaladok lefele a verőfényben, csat-
tog pucér talpam a poros aszfalton, minden lépés éget, láng csapdos ki a számon,
nem kapok levegőt. Sistereg minden, rossz rádió, pattog a fülem, távolról hallom B.
vidám kiáltozását. Süllyednék el a föld alá, dögölnék meg mind a ketten.

Még nem tudom, hogy az út alján lesz majd egy vályú, csorgóval, a juhoknak.
Nyelem majd nagy mohó kortyokban a vizet görnyedt háttal, a szemem szorosra
zárva. Ragyog a vízen a nap elviselhetetlen tükörképe.

Aki őznyomból iszik, őzzé válik maga is, úzött vaddá, rohanhat a rengetegben ro-
gyásig. Én farkasnyomból ittam, mert férfiak mellett farkas vagyok. Futok az orda-
sokkal, nem félek semmitől. A nők, a nők, a nők veszik csak el az erőmet, a gúnyos
nézés, a porba buktató lasszó-szavak, titokban elmormolt átkok, a ragacsos intrika.
A férfiak mások. Ragadozónak lenni tiszta és egyszerű. Feltépní, behatolni, egy
lenni az áldozattal az adrenalinban. Ez erősebb, mint a szeretet. Igen, most is farkas

vagyok, tizenkét éves farkas, állok az éjszakai erkélyen egy fiúval, és végre megmutatom neki, mit tudok. Nem, nem szerelmes: éhes vagyok. Az égnek fordítom a fejem, egyenesen belenézek a tükrös teleholdba, és üvöltöni kezdek. Aúúúúú aúúúúú aúúúúú, visszhangoznak a falak, remegnek a lakótelepi ablakok. Nem üvölt velem, néz döbbenet, mást várt. Nem farkas? Akkor nem kell.

Verekszünk. Vasárnap délelőtti szemfájdító visszfény. A havon kiporolt nagyszőnyeg fekete nyoma a ring. Ha abból nem lépünk ki: mindent szabad. Morgunk és összeugrunk, rúgjuk, csípjuk, karmoljuk, harapjuk, rángatjuk egymást, széttapossuk és feltúrjuk a lucskot. Minden féltékenységet, sóvárgást, minden kínzást, minden fájdalmat és akaratot beleadunk, összeakaszkodva fetrengünk a földön. Ő a legjobb barátnóm.

Aki megmutatja, hogy kell tehenet fejni, nem barátnóm, mert idősebb nálam, tizenhat. Amikor én próbálok: a rózsaszín tőgy gusztustalanul lágy, ernyedten meleg a markomban, nem tudom, mit kell csinálni vele, próbálok húzogatni, nyomogatom, nyomorgatom, nem történik semmi. A nagylány kinevet. Lefejti a kezemet, rámarkol a húsrá, határozott, kemény mozdulatokkal rángatni kezdi, forró fehérség spriccel elő, émelyítően gyorsan. Ritmikusan veri a veder oldalát. Nem fáj neki? Nem, pont, hogy jó. Ezt én nem akarom megtanulni. És tejet se akarok inni, soha többet.

Hetesek vagyunk, sepregetek, a barátnóm a táblát törli, vadfekete krétaszagú csíkok maradnak a szivacs nyomán, barbár festmény. Hirtelen megáll a keze, hátrafordul, rám néz, és emelt hangon, szinte szigorúan azt kérdezi: te tudod, mi az a kupleráj?

Fel se nézek a sepréből, úgy bólintok. A nagylányok ezt nyilván tudják, nem akarok megszégyenülni éppen előtte, hiszen úgyis mindig azzal nyaggat, hogy titkolok valamit, nem vagyok őszinte. Ezt most tényleg muszáj eltitkolni, hogy fogalmam sincs. Szóval akkor tudod. Megint bólintok, még határozottabban. Ő visszafordul a táblához, körkörösén törli tovább, élesen füttyörészni kezd. Kupleráj, kupleráj, forog a fejemben a szó, most hallottam először, ez biztos valami mocskos dolog, de vajon mit jelent? Az én családomban nem mondanak csúnya szavakat, csiszlik szó ne hagyja el a szánkat, mondja mindig nagyapám. Csiszlik, csiszlik, siklik a szivacs a táblán, mi lehet az a kupleráj? Két hétig hurcolom magammal a szó koloncát, nem tudom, ki oldozhatná le rólam, ki oldhatna fel.

Végül édesapámhoz fordulok, amikor végre kettesben vagyok vele. A Vlegyázát másszuk meg aznap, egész délután kapaszkodunk felfelé léccel a vállunkon a térdig érő, éles peremű hóban, és én már a hegy alján bejelentem, hogy kérdezni szeretnék valamit. Apám várakozóan rám néz. Megdermedek, nem merem kimondani a szót, hiába faggat, elindulunk, görgetem magam előtt a titkomat felfelé a meredeken. Egyre nehezebb, tele van vele a fejem, és mind lehetetlenebbnek látszik, hogy hangosan ki tudjam mondani, folyton visszagurul rám. Mintha megátkoztak volna, nem forog a nyelvem. Apám egyre idegesebb, rémes titkokra, valami nagy bűnre gyanakszik, de csak vár, látja, hogy hiába sürgetne. Órákon át kapaszkodunk. Végül kimerülten felérünk a gerincre. Sötétedik, iszo-

nyú szél van, akadálytalanul ömlik keresztül a jeges hegyélen. Kitárt karokkal ráfekszem a süvítő hidegre, megtart, mintha levegőből lenne a testem. Keresztül-fúj a kabátomon, átfúj rajtam, nem vagyok. Végre megkönnyebbülök.

Kupleráj, kiáltom bele a viharba, mi az? És akkor édesapám nevetni kezd, úgy nevet, hogy lezökken a hóba, nem tudja abbahagyni, a szeme könnyes a megkönnyebbüléstől. Nem akarom hallani, mit válaszol, mégis hallom. Na jó. Szóval ezt jelenti. Füstös teret képzelek, szűk, mint egy küzdőtér, benne rengeteg puha fehér test, összegabalyodva, összezárva. Veri a szél a havat, átfagy az arcom egészen.

Aznap este fenn a csúcson, az időjárás-állomáson alszunk egy cigarettaszagú ágyban, egyre jobban fáj a torkom. A magányos meteorológus, komor, szomorú ember, tévét néz, mert itt fent lehet fogni a magyar adást, most látok először szinkronizált filmet. A kép szemcsés és szürke, de a hangot még a sikoltozó viharon és az öreg készülék recsegésén át is hallani. Egy krimi megy, valami nőről, aki elveszti az emlékezetét, bolyong csak a szétesett, értelmezhetetlen világban, nem érti jól a beszédet, nem tudja, mi történik vele. Amnézia, ezt a másik új szót tanulom akkor éjjel, hogy aztán ne felejtsem el soha többé. Annyi minden más kiesett a gyerekkoromból, ez a két szó megmaradt.

Átjöttek a barátnőim. Tegnap szexuáliságot találtam mélyen eldugva az ágyneműtartóba, nem tudom, honnan tudtak ilyet szerezni. Azonnal a fürdőszobába zárkózunk vele. A szexuáliságot tilos, börtön jár érte, ha a barátnőim elárulják a szüleimet, kijön a szeku, házkutatás lesz. Eladom a szüleimet az ismeretlen izgalomért, eldicsekszem a lányoknak a titokkal. Szóval ilyen a kupleráj. Ráizzad a kezünk a lapokra. Közben az óvodás öcsém kint nyüszít az ajtó előtt, kíváncsi is, de leginkább fél egyedül. Kikiabálunk neki, hogy túnés onnan. Ver a szívem izgalomban, elárultam az öcsémet is. Sutyorgunk, ámuldozunk. Nem is tudtam, hogy ilyen nagy. Ez a nő vajon kínai vagy japán? És mi az a fehér az arcán? Sörhab, jelenti ki J. Sörhab, persze. Hiszen látni is az arcukon, a behunyt szemükön, hogy részegek. Beavatottan bólogatunk.

Vajon ők már elfelejtették? El a cinkosságot, a bűntudat izgalmát? A fájdalmat? Emlékeznek-e a szégyen örömeire? Soha nem mertem megkérdezni tőlük, hiába telt el harminc év. Sem akkor, amikor egyiküknek Párizsba írtam, de Új-Kaledóniából válaszolt, és majdnem találkoztunk Kairóban, sem akkor, amikor a másikkal egy szétlőtt izraeli bunker előtt állva mosolyogtunk a fényképezőgépek, összekapaszkodva. Kitágult a világ, mindenki máshol él, de ők maguk nem változtak semmit. Nem változott semmi. Emlékek szűk barlangtere, egyre mélyebb aknákkal, visszhangokkal. Már gyermekeink is vannak, babáink, akiket nem árulunk, de nem is engedünk el soha. A fiainkról beszélünk inkább, mert a többről csak hallgatni tudunk.

Nincs emlék. Nem a látvány: az érzelmek íze marad meg legtovább, a féltékenység, a harag, a féktelen tombolás vágya, a rohanás az alkonyi erdőben. A kiszolgáltatott, kiszámíthatatlanul éles pillanatok, amikor testben-lélekben lemeztelenítve láttuk meg egymást és magunkat. Zavaros, sötét vízben lebegő nyurga fehér kamasztetek, a felnövése pillanatába dermedve. A fiúkat elfelejtettem, de az ő közelségük megmarad. Amikor álmodom, nem róluk: velük.